

مقایسه اسپری بینی دسموپرسین با دیکلوفناک سدیم عضلانی در تسکین قولنج کلیوی ناشی از سنگ

محمد جمالی^{۱*}، غلامرضا رفیعی^۲، فاطمه سالاری^۳، مریم اطمینان^۳

پذیرش: ۱۳۸۳/۱۱/۳۰

بازنگری: ۱۳۸۳/۱۱/۳۰

دریافت: ۱۳۸۳/۷/۲۲

خلاصه

سابقه و هدف: قولنج کلیوی ناشی از سنگ، یکی از اورژانس‌های ارولوژی است و هر چند که درمان استاندارد و سنتی آن، در درجه اول مخدرها و سپس داروهای ضد التهاب غیراستروئیدی هم‌چون دیکلوفناک سدیم می‌باشد، اما در مطالعات انجام شده، از داروهای دیگری هم‌چون دسموپرسین با شدت تأثیر متفاوت نام برده شده است. در این مطالعه اثر درمانی اسپری بینی دسموپرسین با آمپول عضلانی دیکلوفناک سدیم (ولتارن) در درمان قولنج کلیوی ناشی از سنگ مورد مقایسه قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه کارآزمایی بالینی، ۹۰ بیمار مبتلا به قولنج کلیوی ناشی از سنگ اداری مراجعه کننده به اورژانس بیمارستان حضرت علی‌ابیطالب (ع) رفسنجان به صورت تصادفی به سه گروه تقسیم شدند در گروه اول ۴۰ میکروگرم اسپری بینی دسموپرسین، در گروه دوم ۷۵ میلی گرم دیکلوفناک سدیم تزریقی و در گروه سوم هر دو داروی فوق به طور هم‌زمان تجویز گردید و پاسخ به درمان اولیه در فواصل ۱۰، ۲۰ و ۳۰ دقیقه، از طریق مقایسه شبه تصویری درد (VAS) و به صورت پاسخ کامل، پاسخ نسبی و یا عدم پاسخ به درمان، تعریف و مورد ارزیابی قرار گرفت. داده‌ها از طریق آزمون آماری مجذور کای و فیشر مورد تجزیه تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: در این مطالعه ۷۰ درصد نمونه‌ها مذکر و میانگین سنی آن‌ها ۳۳/۶±۱۰/۵ سال بود. در پایان مدت مطالعه ۳۴ درصد به درمان پاسخ کامل و ۲۳ درصد پاسخ نسبی و بقیه هیچ بهبودی را گزارش نکردند. بیشترین پاسخ به درمان در گروه سوم (دسموپرسین+ دیکلوفناک سدیم) مشاهده شد (۹۶/۷ درصد) که در هر سه مرحله زمانی نسبت به گروه‌های اول و دوم به طور معنی‌داری باعث بهبودی قولنج کلیوی شده بود ($p < 0/05$) و نتایج پاسخ‌های گروه اول (دسموپرسین) و دوم (دیکلوفناک) پس از ۱۰ و ۲۰ دقیقه تقریباً یکسان بود هر چند که سرعت اثر دسموپرسین در ۱۰ دقیقه اول اندکی بیش از دیکلوفناک مشاهده شد، اما پس از ۳۰ دقیقه اثر تسکینی اسپری دسموپرسین به طور محسوسی به نسبت دیکلوفناک سدیم کاهش یافت ($p = 0/016$).

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد اسپری دسموپرسین به تنهایی اثر سریع اما کوتاه مدت در درمان قولنج کلیوی ناشی از سنگ داشته اما اگر قبل از و یا هم‌زمان با دیکلوفناک سدیم تجویز گردد اثر تسکینی قوی‌تر و طولانی‌تری در بیمار ایجاد می‌نماید.

واژه‌های کلیدی: قولنج کلیوی، تسکین درد، دیکلوفناک سدیم، دسموپرسین

*- استادیار ارولوژی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (نویسنده مسئول)

تلفن: ۰۳۹۱-۵۲۳۰۰۸۱، فاکس: ۰۳۹۱-۵۲۲۸۴۹۷، پست الکترونیکی: Gholamr345@yahoo.com

۲- مربی و عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری، مامایی رفسنجان

۳- پزشک عمومی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان